

Szerkesztőségi iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek bérmen-
tesen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“

és a s.-sztygyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap haten-
kint kétszer:
szombati és szombati
Előfizetési feltételek:
helyben házhozhozva vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — kr.
Fél év . . . 3 ft. — kr.
Negyed év . . . 1 ft. 29 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petitorát, vagy
annak helyett 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlár sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

a
„NEMERE“

című politikai, társadalmi és közgazdászati lap

VII. évfolyam II. negyedére.

Előfizetési feltételek:

március—december . . . 4 ft. 50 kr.
március—sept. . . 3 „ —
március—junius . . . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre . . . 8 „ —

Az előfizetési pénzek a „Nemere“ kiadó-
hivatalának Pollák Mór könyvnyomdája
Sepsi-Szentgyörgyön küldendők

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyo-
mattathatunk.

A „Nemere“ kiadóhivatala.

Székelyek!

Háromszékmegye lelkes, áldozatrakész pol-
gárai kezdeményezése, áldozatkészsége folytán
életre hivatott a háziipar mellett a „székely
gyáripar“.

Háromszékmegye március 24 én elhatározta,
hogy a fonászat és szövészet meghonosítása, fej-
lesztése végett S. Szentgyörgyön 75,000 frton
egy fondát állít fel.

Nagy fontosságu, a székelység jövőjére
nézve kiható határozat ez Háromszékmegye és
az összes székelység életében.

Háromszékmegye meg fogja tenni magát
s utolsó nélkülözhetetlen filléreit a fondá felállításá-
ra fordítja. Szentgyörgy város, melyre büsz-
keséggel tekinthet a székely, e jóra, nemre
fogékony város tekintélyének megfelelő, bec-
sületére való nagymérvű segíellyel járult a fondá
felállításához. Hisszük, s erőll megvagyunk
győződve, hogy a testvér város K.-Vásárhely

TÁRCA.

A DALÉKOK

Háromszék hírlapirodalmához.

(Folytatás.)

A következő cikkben a június 3-án Kézdi-Vásár-
helyen tartott ünnepély iratik le; — ezen napon t. i.
kormányrendelet következtében országos ima tartott
és kereszties had hirdettetett a „vad ellenség“ ellen.

Az ezt követő cikket mint akkori ujdonságot
ismét egész terjedelmében közöljük:

„Ó-Orsováról Május 18-kán írják a Brassói Német
hírlapnak: mikép azon napon 1 órakor Bem altábor-
nagy Ujorsován Osman Bég basát meglátogatta. Uj-
Orsova 1791 óta török birtok a Dunának egy szigetén
fekszik, s ámbár még mind építetlen állapotban, még
is már természeti fekvésénél fogva a Dunán és kör-
nyékén uralkodó erősség. Az elfogadasi fedelmái volt a
basa lakán, melyben az elfogadasi terem butorzatlan,
csinos falazatkrényekkel díszítve, harmadrésben Persa
szőnyegekkel padlata betetítve, a falra több fegyver-
ek, sálók s egyéb szövetek, jelei a házi ur vagyonos-
ágának. A jobb felőli ablakszögben egy nagy veres
bárony vánkos, s e felett a falon fekete ramába a
szultán név írta, egy emelvényen a korán in folio.
Bem a bárony vánkoson fogott helyet a basa mel-
lett, ki magas szikár férfi, violaszín s fekete sinorral
kihányt Attilában, s a szultán nevét csillag gyémán-
tokból nyakában hordja. Több barátsági tisztelgések
után kérdé a basa: a gőzhajózás a Dunán mikor fog
életbe lépni, mire Bem felvén, mikép addig, míg az
osztrákok által elvett gőzhajók vissza nem adnak s
Zimonymnak urai nem leszünk, nem lehet; a basa nyi-

hazafias polgárai is e nagy érdekű célt erejük-
höz képest gyámolítani fogják.

Egyetértés, együttes működés folytán a cél
kivihető lesz. Járuljatok ti e hazának összes
székelyei, a székely megyék, a székely városok
a székely gyáripar meghonosítása, fejlesztéséhez;
segítsétek Háromszékmegye lelkes polgárait a
nemzeti ügy megvalósításában, mert egy fonó-
dának a székelyföld bármely részén föllállítása
nem pusztán helyi, de nemzeti érdek, melyet az
összes székelységnek gyámolítani szent köte-
lessége.

Erősen hisszük, hogy Háromszékmegye tes-
tületi, polgárain kívül, a többi székely megyék
testületi, polgárai is sietni fognak a Szentgyör-
gyön föllállítandó fondá részvényesei lenni.
Számithatunk a testvér száznemzet támogatására
is, mert egy száz-székely területre föllállított
fondá az ő, mint kiválóan iparos nemzet, ipari
érdekeik előmozdítását is eszközölni fogja.

Az alkalom meg van megmutatni, hogy
nemcsak szóval, de tettel is székelyek vagyunk.
Fel székelyek! A közös célt támogassuk
közös erővel!

A mitől tartottunk.

Sepsi-Szentgyörgy, márc. 29.

A mitől tartottunk, a háború kitörése Orosz-
és Törökország között — sohasem állott közelebb mint
most Ignatiev tábornok európai körútjában vallott
kudarca után,

Ignatiev tábornokot fényesen fogadták minde-
nütt, kitüntetésekkel halmozták el. Az ajándékait, hogy
Európa nyújtson segédkeztet a kudarcot vallott Orosz-
országot az erkölcsi vereségtől megmenteni — udva-
riasan mindenütt visszautasították.

Londonban Ignatiev tábornok visszautasított,
innen Bécsbe ment Andrássy-nál próbálándó szerencsét.
Monarchiánktól kettőt követelt: vagy ténylegesen se-
gitse Oroszország akcióját, vagy ígérjen teljes semle-
gességet. Mint a táviró értesít Andrássy egyik felté-
telre se állott reá, sőt teljesen szabadkezet tartott
fenn monarchiánknak. Igen helyesen, mert a panszláv
eszmék diadalának földőzönnék monarchiánk érdekeit
nem szabad.

Hogy ez újabb diplomatai sakkhúzás által is
csak időt akart nyerni Oroszországot — világos a musz-
ka lapok magatartásából, melyek már megfújták az
indulót és kijelentik, hogy Oroszországnak, mely had-

latkoztató: hogy a gőzhajók, ha a törökök kezére jö-
nek rögtön visszaadnák, Zimonymnak berétele fölől
pedig, hogy az minél előbb megtörténend, nem kétel-
kedik. Az osztrákok legfegyverzésére nézve monda,
miserint e részben a Viddini basa alatt áll, de kihez
Omer basához sürgőnyt küldött, melyre harmad nap
alatt választ vár. Így az első nyilvános lépés hős al-
tábornagunk által megtéve, mely a magas porta ba-
rátsági érzelmét Magyarhonunk független és önálló
kormányára iránt biztosítandja. Bem és hős serege jelen-
leg a Mehadiai Herkules földöket használják, melyekre
a Zsarnok osztrák hajdan rokkant katonáit küldözé,
de melyekből most vitézeink herkulési erőre ed-
ződnék.

Hogy pedig a muszka befolyás Reschid basa fé-
rias befolyása által a magas Portánál meggyengült s
következőleg a muszka beleelegyedtől a magyar dol-
gokba nem sokat félhetni, a következő napi tudósítás
Május 7-kéről Stambulból, mely Belgradról jutott a
mindinkhez, adatul szolgálhat: „A moldva oláh ügyek
kiegyenlítése iránti okirat helybehagyott s Grabbe
tábornoktól Odessába küldetett. A muszák elgedet-
lenek, hogy Grabbe tábornok küldetése nem minden-
ben akaratjok szerint sült el, s főleg hogy Reschid
basát meg nem buktathaták a azon hatályos állást,
melyben jelenleg az Angol követ részesült, meg nem
döntheték. A Sultán, midőn Grabbe késkedését meg-
tudá, hogy előle a palota ármánykodás lehetőségét Re-
schid basa ellen elzárja, az anya szultánost Hekim
Baschi és Fakir basa kíséretében a Korroni földökre
küldé, Grabbe utra indulta előtt adott Nagyvezíri la-
komán Sir Canning foglalta az első helyet s a szal-
tánért poharat köszönt. Ezt Reschid basa mind azon
Európai uralkodók és kormányokért, kik a Sultán
barátjai, írtett pohárral viszonzá. Grabbe háttérbe
tolatott s Miklós császárért senki sem ivott. Canning a
portának egy jogyzékot nyújtott át, melyben határo-

sergére egy millió rubelt áldozott — sohasem volt
eszeágában a háborúról lemondani. Csűrte-csavarta a
dolgát, míg a tavasz beálltával kedvezőnek látja az
időt a jogipró harc megkezdésére.

Készen lehetünk tehát arra, hogy a 460,000 fős
bő álló orosz armádia, melynek 300,000 emberből
álló tartaléka van — mielőbb átélpi a Pruthot és
megkezdí a jogtalan harcot Törökország ellen.

Monarchiánk szabadkezet tartott fenn magának s
ha békés uton érkeket meg nem védheti, latba fogja
vetni anyagi erejét — s kötelességéhez híven karddal
is meg fogja érdekeit védelmezni.

Az uzsora-törvény.

Az annyi módosításon keresztüllment uzsora-tör-
vény a következő végleges szövegében terjesztett
fel a felső elvé szente ités végett:

1. §. Kijegyző nem vehet fel közokiratot és nem
ruházhat fel közjegyzői okirat minőségével magának
okiratot, melyben nyolc százaléknál magasabb kamat
kötetett ki.

Az ezzel ellenkező okirat, közokirat, illetőleg
közjegyzői okirat erejével nem bír.

2. §. Kamat alatt nemcsak a pénzben fizetendő
minden melléktartozás értetik, hanem bármely dolog
vagy haszon, melynek adására vagy teljesítésére az
adós a hitelező részére a tőke visszafizetésén, illetőleg
visszatérítésén kívül kötelezettséget vállal.

Mindazon esetben, melyben a jelen törvény az
adóstól követelhető kamat legmagasabb összegét meg-
állapítja, abba a kötbér, üzlet-díj, megtérítési összeg
és mindenemű melléktartozás is beszámítandó.

3. §. Nyolc százaléknál magasabb kamatot biz-
tosító zálogjog előjegyzése vagy bekeblezése nem ren-
delhető el.

A felek által határozott összegben kikötött, de
százalékban ki nem fejezett melléktartozások bekeble-
zését vagy előjegyzését a bírő csak azon, a telekjeg-
yzéknyben kitüntetendő záradékkal rendelheti el, hogy
az összes melléktartozás, a tőke nyolc százalékát meg
nem haladja.

4. §. Nyolc százaléknál magasabb kamat a bírő
által nem állapítható meg.

Ezen szabály áll akkor is, ha a magasabb kamat
bírói egységben kötöttet ki.

5. §. Az ezen törvényben megszabott mértéken
felül kikötött és megfizetett kamatok visszafizetése
nem követelhető.

Jövőre azonban azon kölcsönnél, mely félénél
hosszabb időre kötöttet, a félét megahadó időre
kamatot előre levonni nem szabad.

A félét megahadó időre, vagy a jelen törvény-
ben meghatározott mértéken felül bár mily időtartamra
előre levont kamatok a tőkéből lerovott összegnek
tekintetnek.

zottan követeli, hogy a muszák az oláh fejedelemsé-
gekből visszavonuljanak, s hozzá teszi, mikép a török
földön Osztrákhon felé muszkasereg átvonulása Angol-
hon részéről a török birtok megsértésének fog tekin-
tetni. Kétségen kivülnek látszik, miszerint Angolhon
a magyarokat oltalma alá veendi:“

E cikk olvasására ki ne sohajtana fel. Hogy re-
ménykedtünk, hogy bizontunk a török és angol bará-
tságban! és a diplomatai sakkhúzás mégis nyakunkra
hozta a muszkat! A jó isten után legjobb lesz önma-
gunkba bizni.

Az 1-6 szám végső cikkében Szabó János tá-
bori lelkes forradalmi entusiasmussal a június 5-én
tartott gyűlést írja le, melyen a Kézdi és Orbai szé-
kek lelkeszei és kántorai az új kormánynak hódolati
és hűség esküt tesznek:

„Kézdivásárhely, Jun. 5én. A becsületes ember-
kebelben a romlatlan szív, az isten iránti hála és tisz-
telet mely érzelmegvgyületében dobog föl, midőn na-
ponkint közeledni, érkezni, megszállardulni látja az
emberiség közt azt, a miért naponkint forró imádság
epedez százezrek ajakán: az isten, a becsületesség,
a szabadság szent országát.

A természet alkotójának szent ujjai mélyen nyo-
mák be a halhatatlan lélekkel feldicsóított ember ke-
belének szentélyébe a szabadság, e minden szent in-
tézkedések s dicső tények alapjának érzetét. Azért a
zsarnok koronásoknak minden büvös ragyogó színnel
bemázolt s következetességgel vezetett zsarnoki rend-
szerük által sem sikerült azt, a szabadság szeretetén k-
érzetét onnan, a népek kebléből kitéphetni. Kifejleszté-
sét késleltették, akadályozták eleget, de egy vélet-
len szerencsés körülmény fölnyitá a népek szeméit s
keklükben lángba borítá az emberi méltóság és sza-

6. §. Ha a kölcsön-szerződésről kiállított okirat szövegében a felvettől nagyobb összegnek visszafizetése köteleztetett: a bíróság az okiratban felvettnek elismert tökésségeit állapítja meg.

Az ekként megállapított tőke után kamatösszeget illetőleg, jelen törvénynek a kamatokra vonatkozó intézkedései alkalmazandók.

A bekelezés vagy előjegyzés is csak a felvettnek elismert tőkére és annak e törvény szerint megengedett kamataira rendelhető el.

7. §. Az 1868. XXXI. törvények 2. §-ának következő intézkedése:

„Ha a kölcsönről írásbeli szerződés nem létezik, vagy létezik ugyan, de abban a kamat csak általánosan az összegnek vagy a kamatlábnak számszerű meghatározása nélkül van kikötve, valamint azon esetben is, ha a kamat szerződésileg nincs kikötve, hanem az a törvény határozatainál jár: az egy évi kamat a fizetendő tőke hat százalékát teszi”, — valamint az 1868. XXXI. t. cikknek jelen törvény által nem érintett egyéb intézkedései továbbra is érvényben maradnak.

8. §. A jelen törvény hatályba lépte előtt lejárt kamatok a fentebbi §§. rendelkezései alá nem esnek.

Az ezen időn túl lejárandó kamatokra azonban, csak azon esetre nem terjed ki a jelen törvény hatályba, ha a nyolc százaléknál magasabb kamat a jelen törvény hatályba lépte előtt keletkezett jogervényes ítéletben vagy peregyezségben állapított meg.

Azon körülmény, hogy a magasabb kamat a jelen törvény hatályba lépte előtt felvett kölcsönözési okiratban van kötelezve, annak nyolc százalékra való leszállítását nem akadályozza. Az okirat azonban közokirat erejét megtartja.

9. §. Jelen törvény határozmányai nem alkalmazandók:

a) váltó követelésekre;

b) bejegyzett kereskedőknek kölcsönös kereskedelmi ügyletek közt eredő követeléseire.

10. §. Jelen törvény 1877-ik évi július 1-én lép életbe a végrehajtásával az igazságügyminiszter biztatik meg.

A „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület” keletkezéséről és működéséről.

(A székely mívelődési és közgazdasági egyesület évkönyvéből.)

Korunk egyik legjelentékenyebb jelzése az „asszociáció”, vagy egyesülés különféle célok kivételére. Egyesek, még a legbuzgóbbak a leggyonosabbak is, magukra aránylag keveset tehetnek a közérdek előmozdítására. Az állam szintén nem képes mindenre; de nem is volna hajlandó az állam mindenható tutsága. A mely népeknek a közélet a közintézmények, vállalatok fejlesztése egészen a két tényezőre, t. i. az egyesek és állam erejére van bízva, azok népek elmondhatjuk — még nem jutottak teljes nagykorúságra s még sokáig éreznék fogják az előhaladottabb s ennél fogva hatalmasabb népek uralkodó befolyását.

A társulás az a hatalom, mely hivatta van az egyeseknek s az államnak segítségére jöni és pótolni, amit azok nem képesek létesíteni.

Hogy mily csudadolgok történnek az asszociáció által, láthatjuk ezt a nyugati országokban, de különösen Angliában s Észak-Amerikában, hol új telepek, városok, mesés csatornák, vasutak, alagutak, gyárak százával, ipar és kereskedelmi vállalatok, világkiállítások, tárlatok, bankok, múzeumok, tudományos, közmívelődési és humanistikus intézetek állanak elő mintegy varázslattal.

Az a tudat vezérle az egyfelől azokat is, akik a „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület” létrehozását megindították, — s másfelől az a tudat, hogy a századokon keresztül reánk sulyosodott mostoha viszonyok miatt sok tekintetben hátramaradt székely népeknek még sokkal több a tenni való, mint az említett előhaladottabb népeknek, — ösztönözték arra, hogy kezdjünk mi is tenni valamit társulás útján a székely nép szellemi s anyagi állapotának előmozdítására.

Csudadolgokat nem reméltünk ugyan kíváltképpen, mert ismerjük székelységünket s a társulás iránti közszellem hiányát. De igenis reméltük, hogy ha célul tűzzük ki a székelyföld égetőbb bajainak megismerését s a valódi bajok lassankénti orvoslását: lesznek, akik hazafiás törekvésünkért megértve, csatlakozni fognak egyesületünkhez s így évenkénti gyűléseinkre jóvá válhatik a székelyföld szolgálatát majd többek, talán az egész székelységnek első sorban a csatlakozásra, nagyobb erő s kihatóbb tevékenység kifejlesztése. Am egyetlen lépés is haladás a télen tapasztalható. A legnagyobb tevékenység is nyeresemény a társadalom körül; oly kezdet az, mely az első sikerek után bámulatos lendületet, erőt vehet, és oly eredményekre vezethet, melyekre idővel sokak halja szállhat vissza. Hiszen a cseppekből lesz a kies csermely s ezekből a jótékony folyam!

Ime, ily gondolatokkal és ily reményekkel léptek fel egyesületünk kezdeményezői, lelkesítve bizonyára a legnemesebb hazafi érzelmeikkel.

Az első értekezletet az ügyben néhány székelyföldi képviselő tartotta 1874. évi március 8-án, Budapesten; ők voltak a kezdeményezők. Ezen értekezlet következménye lett egy ugyanazon hó 15-ére összehívott széleskörű gyűlés, melyre a székelyföldi képviselőkön kívül a fővárosban lakó vagy itt tartózkodó, különféle foglalkozású székelyek és székelygyerekek is meghívtak.

E gyűlésen azonban tanácskozás tárgyát határozott program nem terjesztett elő, a tanácskozás csak általánosságban folyt. Felhivatott a havasok minden rendszer nélküli pusztítása, melyben a székely népek egyik főfőkéje van veszendőben; felhivatott a birtokviszonyok rendezetlensége, hogy az aránylag kevés mívelhető föld a tagosítás hiánya miatt kevéssé értékesíthető, — hogy az állattenyésztés csak teng, a régi híres székely földjé elcsúszott, a jó fajú sertés-tenyésztés nem kap lábra, holott havasok a makkon való olcsó hízalással rendkívül nagy jövedelem forrásnak lehetnének; a gyapjú termelés; felhivatott, hogy a bányászati, ipar — kezdetleges állapotban van; gyárak nincsenek, mert nincs tőke, s hiányzik minden a szakképzettség; célszerű pénzintézet hiánya miatt már az első kedvezőtlen évben a gazdák ezerei uszorsorok körébe hűzötnak; az iskolák nagyszámú hiánya a mostani igényeknek nem felelnek meg; mívelődési és humanistikus intézeteknek alig valami nyoma, stb.

Mindezek után abban történt megállapodás, hogy miután kétségbe nem vonható, hogy a székely nép ezen itt csak érintett bajai léteznek s azokon társulás útján, összehívott vállalkozással, tervszerűen s különösen a hatóságok, kormány, törvényhozás és a saját meggyőződésével igen sokat lehetne segíteni: hozzassék létre valamely társulati szervezet s ennek bővebb megfontolása s részletes tervezet elkészítése végett egy 15 tagból álló bizottság küldetett ki.

E bizottság mindenekelőtt egy munkát látott készíteni, melyben előadottak tüztesen a székelyföldön létező mívelődési és közgazdasági hiányok s azon módok, melyek által azokon segíteni kellene. Ezen munka által tehát indokoltatott a tervezett egyesület szükségessége s mintegy általános programmal szolgált a létrejövő egyesület teendőire nézve. E bizottság továbbá elkészítette az egyesületi tervezetet is ily címmel: „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület.”

A bizottság ezekben irányt és alakot adván a megpendített székely egyesületi eszmének, június 21-én megint összehívta a nagyobb gyűlést s előbb jelzett két munkát látta tovább tanácskozás alapján előterjesztette. Itt elfogadtatott a „Székely m. v. és közgazd. egyesület” megalakításának tervezete s nagyjában az alapszabályok is megállapítottak s ezek egy 25 tagú, előkészítő választmányának a végtel adatkát át, hogy a főbb elveket megállapított alapszabályokat dolgozza ki részletesen, azok jóváhagyását s kormányzó elnökségére s ennek megtörténte után legjobb belátása szerinti módon bocsásson ki felhívásokat s mikor eljöttnek tartja az időt, az alapszabályok értelmében hívja össze az első alakuló nagy gyűlést.

Az előkészítő-bizottság tehát elsőben is megállapította a „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület” alapszabályainak szövegét s jóváhagyását a belügyminiszeri miniszternek készítőjén, az alapszabályokat 1000 példányban kinyomattat.

Több ülésen tárgyalta a székelyföldön létező hiányok s azok orvoslása módjáról szóló, fennebb említett munkát, s azt végre megállapítván, a „Székely m. v. és közgazd. egyesület indokolása” cím alatt hasonlóképp kinyomattat.

A házi ipar érdekében. A nemes fűz termeléséről.

Még a múlt évben ígértem gazdaközönségünknek, hogy annak idejében kiküldetésem alkalmával szerzett tapasztalataim s tanulmányaim nyomán — mintegy kötelességből kifolyólag némi, utasítással szolgálóan a nemes fűz termeléséről.

Mint már általánosan tudva is van, a kefe- és kosárkészítés választott ki vidékünk házi iparát a magas kormány által nagyon támogatott.

A kefe- és kosárkészítés anyagunk: serte, lőszőr, kecskeszőr, fa, bőven van. A kosárkészítés legszokottabb anyaga a fűz (vagy mint közlünk nevezik: csigolyafűz — Bindweide). Ez az, mire nekünk nagy szükségünk van, s itt az ideje, hogy termelésére megtegyük a szükséges lépéseket.

Megvalloim ösztönit: midőn Pozsony megyében azokat a beláthatatlan nagy tábla fűzéseket láttam s midőn megtudtam, hogy ott a valódi nemes fűz termelése mily sok fáradsággal jár, nem kis aggodalom szállott meg, gondolván: vajjon vidékünk hajlandó lesz-e egy ily növényfaj termeléséhez, melynek hasznát még nem ismeri, s vajjon talajunk alkalmas lesz-e annak megtermelésére. Első gondom volt tehát amint haza érkeztem réteinket fölkeresni. És mily nagy volt meglepetésem, midőn szememmel láthattam, hogy a legkittünbbszűzfűzők, melyek más tájakon nagy áldozatokkal s csak silányon termelhetők, nálunk minden gondozás nélkül s búján tenyésznek.

De most mindenben ha a kereset nagy, a termelésnek is növekednie kell, egy a fűztermelést, vidékünk népe a természet ezen pazar ajándékát is az új házi ipar fölléptével jobb karba venniük, tökéletesíteniük kell. Hogy ez ideig e terményt vidékünk miért nem karolta jobban föl: okát abban találom, mert ültetetlen is elég termelt minden olyas birtokosnak, s a mire eddig földelgőztak, t. i. székérszék, halfogó varasok, polyvaszok, tyukborítók s nagyfűlű radinás kosarak, még az amugy csak jószántukból termelt önkéntes fűzek mennyiségét sem vették igénybe, elannyira, hogy a legtöbb mezőföldi székény ember kerítésül s tüzelő szertül fűzet szokott használni.

A fűz igen jövedelmező cikk, csak tanuljuk meg okosan fölhasználni. És előhat az idő, mikor nálunk is nem a csorda rája le, hanem mint a dániai, rajnai, württembergi, bajorországi stb. mocsárokon évenként 40—60 frtot jövedelméig egy hold fűzes kosarak készítésére.

A fűzet egyébre is lehet használni, és pedig szép haszonnal. Kiskunság alsó vidékein ugyanis van egy fűzfaj, melynek csak ágai fordítottan kosárkötésre. A törzsét 6 éves korában eladja 4—5 frtért a csizmakéreg-kereskedőknek. Ezek a fát 13 centiméter hosszúságban elfűszelik, 5—6 ctm. vékonyra elhasogatják s 50—100 vagy 250-ével csomagolják s így kerül az a kéregkereskedésbe. Ily csomagokat magam is láttam nagy mennyiségben árutatni a szegedi piacon. Ama fűz neve „arzfűz”, főisme jele, hogy már 1 éves korában héja megkéregesedik. De hagyunk mi ezt a munkát másoknak a használnók föl nemes faju fűzeinket hasznosabban. Pl. hogy a luxus kosárfonást se emlitem most, fölhozok egy példát.

A Maros vidékéről évenként több szőlőt szállítanak külföldre 80,000 mázsánál. E roppant mennyiségű szőlő-export értéket több mint 400,000 szállító kosarat igényel, melyeknek nagy részét Dánia, Lengyel, Olasz, Morvaország, Hamburg, stb. állítják elő s kevés belőlük váci készítmény. Mily könnyen megkötethetnek vidékünk székényes lakói a télen téli napokban e kosarakat, melyeknek darabját 50—60 krajár fizetik s nem volna-e jó nyomorúságos zsebtüknök ama 200,000 forint, mi évenként ezekért hazánkba kivándorol s idegen iparosok száját zsírozza, míg népünk éhez?

Most alkalmat kormányunk minden tekintetben eleget nyújt a tanulatásra, csak ne legyünk réstek. A k.-vásárhelyi felső népiskolánál a kefe- és kosárkészítés már az őz óta gyakorlatban van s bűszkén mondhatom, hogy kik intézettnek azóta meglátogatták, készítményeinkről a legnagyobb tetszéssel nyilatkoznak s hajkeféket még Pestre is rendeltek meg tőlünk.

A kosárkészítés (műkösár) is megkezdettük már s azon téren is igyekeznünk fogunk tőlünk kitelhetően minden lehető megtenni, hogy a közönség meglegedését kiérdemelhessék s főleg hogy annak elajátítása iránt a közügyemet rokonszenvre ébresszük.

Nem hagyhatom — másokra bízott hatással — említés nélkül ama dicseretűre szóló érdemüket helybeli közs. isk. igazgató Székely János és tanító Zajzon János uraknak, hogy ők a kefe- és kosárkészítést már megkezdették, sőt előbbi még a kosárkötésben is szép haladást tudnak fölmutatni. Ez annyival is inkább nevezetes, mert az oktatásiügyi miniszterium a házi ipart tanítókat, iskolák által gondjára elterjesztetni s miként a nevelésügyi lapok zugatják e célból a jövő nyáron itt-ott tanfolyamok fognak rendeztetni.

Es most áttérök a fűz-termelésre.

En valamint a munka-megosztás, egy a termelés-megosztásra utazva is az angol Smith Ádám követője vagyok. Ő ugyanis elve bizonyítgatására felhoz egy példát a többek között. Mint írja, meglátogott egy gombostűgyárt, ahol 10 munkás az azo megkivántató munkát egymás közt föllozva, 48,000 gombostűt készített naponta, holott ha minden embernek külön kellett volna a gombostűket teljesen elkészíteni, a leg-szorgalmasabb sem állíthatott volna elő naponta 20 darabnál többet. Angolhonban az iparágak külön-külön vannak csoportosítva vidékenként; ott még a gazdaságban is megvan a megosztás, mert majd minden gazda külön-külön marhatenyésztést sz. Így kellene

Éljen a haza!

Éljen KOSSUTH!

Szabó János.
tábori lelkész.

Ennyiből áll a „Székely Hírmondó” első számának tartalma. — A többi számokról később.

R. L.

(Folytatjuk.)

(Folytatás köv.)

ez nálunk is. Pl. minden község vessen számot magával, hogy lakói minő fűzből s mit dolgoznak nagyobb hivatással, s főleg földtalaja minő fűztermelésre legalkalmasabb, és azt vegye nagyobb gondozás alá s most a tavaszon abból rakjon el dugványokat.

Elvult megtartandó, hogy a durvább munkákhoz finomabb (vékonyabb), a finom munkákhoz durvább vessző kívántatik.

Ez kissé ellentmondásnak tetszik a laikus előtt, de rövid magyarázat érthetővé teszi; mert a durvább készítmények ép szál verszőkből fonatnak, míg a finomak hasogatott gyalult fűzből készülnek.

Videkünkön 17-féle fűzet különböztettem meg, azonban itt is többféle található; de vannak berendezett fűztenyészedék, hol mint pl. Bécsben dr. Hottnál s a bafordi faiskolában Angolhonban 300 különféle fajt termelnek. E számtalan fajból mint legjobbakat ajánlom a következőket:

1. Az aranyfűz (salix vitellina aurea). Sárga héjáról, apró s az ághoz gyéren tapadt rügyeiről könnyen felismerhető. Meglehetősen hosszú vékony ágakba nő s bokra dus.

2. A spárgafűz (salix uralensis caspica) közel rokon az előbbihez. Egyedül eltérés a külszínben van, mennyiben ennek héja vörös. Egy gyökérnél számtalan ágat hajt. Ágai vékonyak, könnyen hajlíthatók. Magasságban 1 méternél ritkán nő nagyobbra. Mellékágakat nem hajt.

(Vége következik.)

Szemerjának Szentgyörgyhöz csatlakozása ügyében Szemerja részéről ev. ref. lelkész Demes Péter ur érzi magát a trompfadásra hivatottnak. Adjuk olvasóink gyönyörködtetése végett cikkét kevés kivétellel szőrlésére s arra most csak azon megjegyzésünk van, hogy vannak választott egyének, kiknek kezében a legjobb ügy is elegendő, annyiál inkább az olyan, mely csak egyéni érdekek miatt forceiroztatik.

Szemerja-Szentgyörgy.

Motto: „Vicem pro vice . . .“

T. szerkesztő ur!

1877. év 23. szám alatti „Nemere“ című lapjában olvasom a „Szentgyörgy-Szemerja“ cég alatt kiadott vezércikket . . . nevettem. Megjelenik a 24-ik szám is; most elkomolyodtam és feljogosítottam érzetem magamat: „Szemerja-Szentgyörgy“ cím alatti soraimnak — nem vezércikk helyén, vezércikk nem ohajt lenni — becses lapjában egy kis tért kérek.

Cikkirő ur!

Részletelem veszem: (t. i. cikkirő. Szerk.)

1) „Elmondjuk Szemerja és Szentgyörgy egyesítésében indifferens nézeteinket.“

Erre észrevételem: Nem szabad, sőt kár e szót „indifferens“ hangoztatni: ott, hol örököstől, szádzadon át ősi jogot élvezett, benszülött honpolgárok joga van megtámadni. — Így azok szóhatnak, kiknek ajkakra illik: „Ott hazám, hol jól élek“, vagy azok: „Die sind ohne Vaterland“, hátukon a házuk stb.

2) „Szemerjának Szentgyörggyel egyesítését — nem két község, . . . Háromszék érdekében — a fonoda felállításra teszi függővé — vitális kérdés“ stb.

Kérdem ugyan miért? Hát Szemerja akkora faktor, hogy kivüle Szentgyörgy elvesz az éji homályban, mint futó csillag? Fonoda? Hiszen tudommal Szentgyörgy fővezéreinek már kiszemelt helyei vannak, igen alkalmasok. Tudom . . . más itt a baj. E tekintetben Szentgyörgy Szemerja vagyonára áhitozik. — (Ohó pater!)

„Egyesülésen kívül . . . emporiális . . .“ stb.

Kérdem: Mit hoz Szentgyörgynek, ha a vidéket kizárja — felelek éhséget. Megfizetjük ezután is, a mit a vámszedő parancsol, hogy Szentgyörgy is éljen.

3) „Miután . . . Szemerja felé terjeszkedhetik . . .“ Szemerja lesz a város fénye . . .“ stb.

Quo modo? Eptülhetnek szép házak keskeny utcá mellett. De ám előbb ki kell sajátítani.

„Itt fog — ha engedélyezve lesz . . .“ stb.

Ugyan cikkirő ur! minő propositionál él, „Hát Hátsó nincsen tisztában önön magával? Ugy látom, hogy nincs. Ilyen körülmények közt hiszem, hogy józan eszét veszítette.

4) „ . . . vagyilek charta-bianka . . .“ stb.

Lép éneklő madarak megfogására.

Miért ohajt cikkirő ur Szemerja felé terjeszkedni? Árkos vagy másfelé nincsen elég tér, vagy azon helyet más mondja sajátjának? Ugy tudom, hogy az még szentgyörgyi terrenum. Szentgyörgy azokon a helyeken mozoghat, míg Szemerja felé mérgecs a hely.

Az abszolút kormány 1853-ban a kívánt célt akkor sem érthette el, t. i. K. kapitány ur sem vihette keresztül az egyesítést.

Cikkirő ur! ily észrevételek után hiszem, hogy csakis rosszakarat kívánja s selejtes önérdék, hogy Szemerja Szentgyörgyhöz csatlakozzon; mert Szemerja közvetlen érdeke önállóságot parancsol:

a) Szívesen fizetjük a vámost.

b) A domesztikát megfizetjük Háromszék megye pénztárába szívesebben, hogysem S.-Szentgyörgynek adjuk át.

c) Szemerja egyházi hivatalnokai felett az erdélyi ev. ref. egyház főbb hivatalnokai örökönek. Biztosabb, mint Szentgyörgy charta-biankjá.

d) Ez már fontosabb: „Vicem pro vice“ — egy szeressed felebarátodat, mint önön magadat, értem a tüzőlő-egyletet.

Cikkirő ur! Most kezdke sajnálkozni, hogy épen Szentgyörgy intelligenciája kíván az egyesülés által nagyobb mérvű terhet róni egy népére ciként Szemerjára. E tárgyról később bővebben.

Azonban bizván főispán ő méltósága és alispán ur törvény szerinti lélekimeretes eljárásában, remélem, hogy kicsinyes önérdékem nem fogják feláldozni Szemerja veleszületett és így jogos önállóságát.

Eszrevételeimet kötelességből tettem és nem félek, ha a „Nemere“ azt fujja is: „Nincsen Szemerján eléletbiztonság“. Mert ez még Szemerján nem történt meg.

Cikkező ur! „Vicem pro vice . . .“ stb.

Szemerja, 1877. március 24-én.

Demés Péter,

Országgyűlés.

A képviselőház március 25-én tartott ülésében tárgyalta és elfogadta a kormány kölcsön törvényjavaslatát. Az ellenzék három árnyalata egy a kormány-párt e kérdést bizalmi kérdésnek tekintette az ellenzék megtagadta, a kormánypárt ellenben megszavazta.

Utolsó ülést a képviselőház 26-án reggel tartott s a képviselők eltávoztak a husvét szünidőre s 3 hétig az országgyűlés szünetelni fog.

Bodzaferdülő, 1877. márc. 26.

Tekintetes szerkesztő ur!

Megyénk keleti szélén izoláltan a hegyek közé beszorítva fekvő három község, névszerint: Bodzavám, Bodzaferdülő és Szaitabodza román ajkú lakossága néhány évek óta a mostoha sors alatt annyira áldozva volt, mert fő élelmi cikke, a törökbuza termés 3 év óta sehogysem sikerült s amellet az államadó és más terhek fokozatosan emelkedtek, hogy mintegy 100 legszegényebb sorsú család elhatározta, miszerint ezen a tavaszon a szomszédos Oláhban véglegesen kiköltözzön fog, mert megunták már közeledési út hiányában az elodáztatlan szükséges törökbuza tovább is a szomszédos Oláhbanól hátukon kihordogatni.

Ezen itten kőztudatu körülmény ugyan az itteni lakosságot annyira lehangolta, hogy mentől inkább közeledtünk a tavasz viruláshoz, a lehangultság annál nagyobb mérvben mutatkozik.

Azonban az isteni gondviselés e szorongatott lakosságot sorsa felett másképen intézkedett s elküldte a Messiást a megszomorodottakat vigasztalása végett.

Ugyanis folyó hó 24-én a delutáni órákban m. kir. mérnök Sompek József három olasz utépítő mesterrel községünkbe megérkezett s még az nap Krasznába lement, nemcsak, sőt más nap kora reggel — habár vasárnap volt, eset, havazott s a szél is nagyon fújt, illetőleg oly zordón idő uralkodott, hogy széke-lyesen mondvá a kutyát is benn kellett volna tartani — nevezet mérnök ur az ut tracterozását a romániai határszélig ritka erély és buzgalommal nemcsak megkezdette, sőt rendeltet folytán Szaitabodza községe a mai nap 65 tenyeres munkást az utvonlra kiállított s így ezen utvonl kiépítése kezdetét vette, mely tény által az itteni szegény román lakosok buja és lehangoltsága oly örömré változott át, hogy azt leirni képtelen vagyok; — egy szóval a Nyén, Bodzaferdülő, Kraszná, Oláhban határszélig utvonl kiépítését az itteni lakosság oly örömmel fogadta, minőt még sohasem láttam.

En az itteni lakosság örömet teljesen méltányolom, mert csakis ezen utvonl megnyitása képes az itteni mintegy 6-7000 lélekkel álló lakosság existenciáját maradandólag biztosítani, mert izolált és a hegyek közé lett beszorított fekvésüknél fogva minden napra kenyérük megszerzése végett a szomszédos Oláh-horra van utalva.

Adja isten tehát, hogy m. kir. mérnök Sompek József urnak a szó alatti utvonl kiépítésének kezdeményezése napján tanusított eréllyel párosult buzgalma mindvégig lankadatlan maradjon s nyujtson segédelmet, hogy a mondot utvonl kiépítése mentől előbb befejezett tényré váljék, mert szilárd meggyőződés, hogy ezáltal nemcsak az itteni szegény lakosság anyagi helyzete javulna s existenciája állandólag biztosíthatni fog, sőt ezen mind hadászati, mind kereskedelmi szempontból fontos utvonl megnyitása megvács területén az ipart és kereskedést emelni fogja, illetőleg az ipar és kereskedelmi forgalomnak előnyös s lendületet fog adni.

Bodzaiz.)*

Felhívás.

T. Solyom Ferenc altornai jegyző urat fölhirom, hogy a „Nemere“ 19-ik számában „egy atya“ aláírással közölt cikkre méltóztasson válaszolni.

Egy atya.

Legujabb.

Március 28. Montenegró félbeszakította Törökországgal az alkudozást.

Ignatieff Bécsben kijelenté, hogy Oroszország nem szövetségeseket keres, hanem csak tudni akarja, hogy a keleti kérdés vajjon európai, vagy csak orosz kérdés lesz. Berlinbe utazott.

Northcote az angol parlamentnek kijelenté, hogy a nemzetközi jegyzőkönyv még nincs véglegesen megállapítva; reméli, hogy husvét után e tárgybán kielégítő közleményeket tehet.

*) Szívesen látjuk.

Szerk.

V E G Y E S.

— A székely történeti pályadíj-alap ügyintéző bizottsága legközelebbi ülésén az elhunyt gr. Mikó Imre helyébe gr. Lázár Miklóst választotta elnöknek. E pályadíj-alap bevételeinek főszege 8194 frt 91 kr és 1 drb 100 frtos urbéri papír. Ebből Szabó Károlynak, ki a székely nemzet történetének megírásával megbízott, anyaggyújtásra 1000 frt utalványt adott ki. A bizottság felkérte Szabó Károlyt, hogy gyűjtése eredményéről évenként tegyen jelentést a bizottság elnökének.

— A „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület“ első évkönyve 1876-ra igen érdekes tartalommal jelent meg. Szerkesztette az egyesület központi választmány megválasztásából az egyet fardhatatlan titkára Bozogány Aron ur. Tartalma: — A székely mívelődési és közgazdasági egyesület keletkezéséről s működéséről, Bozogány Aron egyt. titkártól. — A „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület“ alapszabályai. Központi igazgatósága. Tagjainak névsora. Kimutatás az egyet vagyonáról. Székely-támad, Székely-bánja, Szász Károlytól. A székely kivándorlásról, Bozogány Arontól. A lentermélés fontossága hazánkban s különösen a székelyföldön, J. Péterfi Józseftől. — A Háromszéken felállítandó tonó-szövő intézet. B. A. tól. — Gazdasági és iparos szakoktatás a Székelyföldön, B. A. tól. — A Cserey-féle múzeum Háromszéken, B. A. — Pályázat. — Kérem az erdőszabályozás ügyében a képviselőházhhoz, Hajós Jánosától. — A „Székely mívelődési és közgazdasági egyesület“, mely a székely érdekek fejlesztésén a legönzetlenebbül munkálkodik — a székely érdekek fejlesztése körül máris feltűnő eredményeket mutathat fel. Azon egyetlőt, melynek élen egy oly köztisztelőben álló egyén, mint Hajós János ur áll, melynek választmányi tagjai át vannak hatva a székely érdekek iránti lelkesülés által, székely népnék anyagi és szellemi előhaladását illetőleg sokat remélünk s ha ily eredménytelül folytatja, mit hiszünk, munkásságát tovább is, székely népnék ez egyetben mindennal legnagyobb jöltevényét fogja tekinteni.

— Haynald érsek újabb nagy áldozatot hozott a hazai tudományosságának. Elrendelte ugyanis, hogy a kalocsai érseki főgymnasiumnál saját költségére csillagda állítsassék, s már tudatta is a kultuszminiszterrel, hogy e szándéka valóstására minden intézkedést megten. A csillagvizsgáló intézetek, — írja a „Hon“, melyből e hírt vettük, — melyek egyik főjelét képezik a nemzetek művelődési fokának, nálunk az újabb időkben szomorú sorsra jutottak. A gellért-hegyi csillagvizsgáló torony elűnt, úgy szintén a bicskei is, melyet Nagy Károly a tudomány színvonalának megfelelően szerelt fel, s mindkettőnek gazdag műszerei legnagyobb részt használatlaul hevernek; a károlyféléhvári és az egri csillagvizsgáló intézetek működése eltörpült, részben a vezető egyén hiánya miatt, s ha nem akadt volna egy derék lelkes hazafi Konkoly Thege Miklós, Magyarország ma e tekintetben példátlan sulyded s hanyatlást mutatathat föl. Meteorológiai intézetünk csak parányi kis részben képes e hiányt pótolni s a magyar ember, mint azt a hírlapi felszólalások több ízben tanusították is, szégyennel gondolt többször arra, hogy e magasztos tudomány, a csillagászat nálunk annyira el van hanyagolva. Dr. Haynald Lajos, e tudományos főpap, kinek áldozatkészsége országoszerre ismeretes, e hiányon segíteni akarván elhatározta, hogy Kalocsán csillagvizsgáló intézetet állít fel. Az egész ország összhangzó elismerése kíséri a tettet s ha van valami, mit ohajkint ezen ünnepélyes alkalommal is felemlítenünk lehetne, az csak az, vajha a fenkölt szellemű érsek példáját köllegai s mindenek fölött az egri érsek s erdélyi püspök is utánoznák.

— Torday négy tagból álló vándorszintársulata a felvidéki községeket is meglátogatta, így Székelyk községet, Bereck városát és K.-Polyánt is. Ez utóbbi községben miú pártfogásban részesült, nem tudjuk, annyit azonban tudunk, hogy az említett társulat színdarabok előadását egyéne J . . . y nevezett személyben a k.-polyáni román ritu fiatal lelkész rokonára ismerve, így szólott hozzá: „Hát ésem, nem szégyenled a színészet által gyalázni nemzetiségünket? nem tudsz más módon kenyeret keresni?“ Mire a rokonkebel találó felel: „Hát mitévő legyek? nem tudok semmiféle mesterséget, aztán már nagy is vagyok insának állani.“ Felel a rokon pap: „No, ha nem tudsz magadnak kenyeret keresni másképen, állj be fináncnak; ott nem koldulsz és nem gyalázod nemzetiségünket.“ — Csakugyan az egy megtestesült és a magyar vándor szintársulat színdarabát hordó tagját J.-y személyében elveszté, mert most mint finánc szolgál nemzete disze és mívelődésére.

— Kiskászonban Dézsi Ferencnek neje jelen hó 26-án elhalálozván a keservek s szükségesek bevérsárlására K.-Vásárhelyre mentek. Az elhunyt saját ősi ruhájába felöltöztetve az ágyba fektetve hagyták — mire hazajöttek a hullát ráháitól megfosztva találták.

— Egy polyáni volt székely kaplár, ki a 48-as években nemzete dalás férfiá vála, azt, hogy ő mily derék székely huszár volt, jelen hó 15-én este is bizonyítá. Ugyanis a kézi-vásárhelyi barompiacról ballagván hazafelé, jó állapotban levőnek tette magát. A K. Székelyekre vezető utvonalon bizonyos szárazpataki emberek utólérték és egyik személy oly jó szívelyességet tanusított a jó állapotban látszó székely huszár iránt, hogy lovára fel is ültet, megszaván a nagy lics-pocsban való utazót. Beszélgetve addig utazgatónak, míg az elvált helyig Székelyekre érnek; itt a volt székely huszár a ló hátán megköszönni kezd a vele jött atyáknak szívelyességét, miközben meg-

rántja lovának kantárszárát s — Polján felé utnak ereszi. A jöttvő atyafi kénytelen volt gyalogolva Szárazpatakra menni. — A vén székely buszárkálár hazaérkezvén régi szokása szerint kezdte kiáltani: „Nyisd ki Zuzsám!” No persze a haragos fieség látván, hogy ura mint volt édes emlékt buszár köszönti, felhagyott az asszonyi nem litániázásával. Fiai rögtön bekötötték a lovat saját istállójukban levő állatok közé; ámde reggel rémülve mondják, hogy a ló aprós. A vén buszár sok gondolkodás után rájött, hogy bizony az a ló valami szárazpataki emberé kell hogy legyen. Atküldé tehát a bíróhoz, hogyha ott gazdája akadna, hol csakugyan meg is találták a ló gazdáját. A tulajdonos nevetre vezette haza állatát s mondogatá: „Ez után nekem is lesz eszem!”

— **Nyomor Berlinben.** Berlin egyik kerületében oly nagy a nyomor, hogy a lelkész egész udvara megtelik naponként tisztességes arcu kéregetőkkel. E napokban egy töbtagú család fentartója, egy szegény özvegy kért egy falat kenyeret, mivel, mint mondta, két nap óta nem látott családjával egy harapást sem, munkát pedig szinte nem kaphatott.

— **Borzasztó tűzvész** dühöngött márc. 20-án Kis-Zomboron, mely, mint a „P. N.”-nak írják, 74 lakházat és 42 gazdasági épületet hamvasztott el. Két ember áldozatul esett, és körülbelül 25 égési sebet kapott. A dühöngő szél lehetetlenné tette a tűz megközelítését, a szerencsétlenség lokalizálását, és így nyert a borzasztó elem nagyobb terjedelmet. A szerencsétlen kis-zomboriakat most másodszor éri ily katasztrófa; ezelőtt három évvel 64 lakház és több gazdasági épületet pusztított el a tűz és csak nagy erő megfeszítéssel lehetett a szerencsétlen leégetteket kimenteni.

— **A megfagyott falu.** Moldvából írják, hogy márcz. első felében oly óriási hóviharak dühöngtek, hogy egész vidékek el voltak zárva minden közlekedéstől. A kis gunyhókából álló oláh falukat majdnem teljesen elborította a hó s itt-ott csak a templomtornyok látszottak ki. A nagy hóviharakra hat napig tartó roppant hideg következett, mely nemcsak Moldvában, hanem a szomszédos bukovinai kerületekben is embereket és állatokat ölt meg. Az egyik moldovai falucska lakóit a szörnyű siberiai idők gyöngültével félig megfagyva találták. A nyomorult kalypbák tetőit a vihar elhordozta, s a szegény nyomorult lakók marháikkal együtt a fagnak és éhségnek estek áldozatul. A ki tudja, hogy a moldvai oláh épügy lakik, mint az afrikai cserjések, az elképzelhet, hogy mily iszonyú kínokat állottak ki a megmaradtak, kiknek nagyon későn ment segítségére az ázsiai oláh közigazgatás, melytől ugyan akár az egész tartomány megfagyhatott volna. Az idő most már ott is engedett, bár még mindig, száraz napok járnak.

— **„Vasárnapi Újság”** 1877. évi 12-ik száma következő tartalommal jelent meg:

Doré Gusztáv (arcképpel). — Tavasz képe. Kéltmény Vargha Gyulától. — Dérnyé naplójából. — Képek a keresztes háborúból (2 képpel Doré Gusztávától). — Adriai képek: Sista Zarában. Herman Ottótól. — Servadac Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át. Verne legújabb regénye (2 képpel). — Jelzések a vasutakon. Úti tárcsa Posta Sándortól. — „Minő lesz a török országgyűlés? Karcolat. — Irodalom és művészet, közintézetek, egyletek stb. rendes rovatok.

A „Magyarország és a Nagyvilág” f. évi 12-ik száma következő tartalommal jelent meg:

Szöveg: + Kerényi hattudala. Kélt. (Kemény Károly). — Delelés. (F. J.) — Eltévészett utak. Regény. Vértessé Arnold. (X. folyt.) — Hány ember van a földön? — Rideg szobor. Kélt. (Barang). — „Bamás bátya.” — Művészcsalád. — Toborzás Konstantinápolyban. — A kik igazán bűjtöltek. — Fővárosi tárcsacél: Bécsi tárcsacél. (Porzó). — Színházak. (m. a. r. Nemo). — Nagybőjtűi predikáció a római Coliseumban. — Jack. Regény. (Daudet Alfonz.) (XI. folyt.) — Különfélek. — Sakkfelad. — Képrejtvény. — Szerkesztői üzenetek.

Rajzok: Delelés. — „Tamás bátya.” — Művészcsalád. — Toborzás Konstantinápolyban. — Nagybőjtűi predikáció a római Coliseumban. — Jogtudományi dolgok. Humoreszk 9 képpel.

— **Boldog ünnepet** kívánunk olvasóinknak. Boldog ünnepet, mely után felderüljön e nemzet borus ege s a nemzet kül és bel szélyektől menten megizmosodva, anyagi és szellemi jólétnek örvendjen; boldog legyen a nemzet, elégtelt, jólétnek örvendő annak minden egyes polgára.

Bécsi tőzsde és pénzke márc. 29.

5% Metalliques . 63.65	M. földt. kötv. . 74.—
5% nem. köles. . 68.—	Tem. földt. kötv. 72.25
1860. államköles. 109.50	Erd. földt. kötv. . 71.—
Bankrészevények . 816.—	Ezüst 109.70
Hitelrészevények . 151.25	Cs. kir. arany . 5.74
London 123.—	Napoleon'd'or . 9.83

Felölös szerkesztő: Vécsey Róbert.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Eladó bika.

Peselnéken Pócsa Gyulánál egy 3 éves valódi tenyésztő bika van eladó. 2-3

Hirdetmény.

A n. b. gróf Mikó Imre ur hagyatéka az oltszemi felső malom, mely áll három lisztelő kő — egy kásátörő ványolóval összekötve, új szerkezettel, három vagy több évre hasznosbérbe kiadandó.

Értekezhetni Bodokon alólírotnál.

Vas István,
gazdatiszt.

3-3

Tudósítás.

Tompa Imrének Tusnád alvégi háza az ideai fürdő-idényre, akár több évre hasznosbérbe kiadó, sőt esetleg eladó. — Bővebb értesítés nyerhetni Kisborsnyón a tulajdonos udvarában felügyelő Kis Eleknel. 2-3

Egy divatos üveges kocsi olcsó áron eladni való Partsch Károly, nyergesnél Brassyban Bolonya 317. sz. a. 1-3

Csutak testvéreknel

Sepsi-Szentgyörgyön

kaphatók minden gazdasági- valódi

erfurti vetemény- és virág-magvak

jutányos árban — ugyszintén 2 darab jó szerkezetű

Singer-féle varrógép.

Ára 1 darabnak 50 frt. o. é.

2-3

Uj üzlet-berendezés.

Van szerencsém egy a helybeli mint a vidéki t. közönségnek tudomására hozni, hogy itt helyett a „Bazár” épületben már több évek óta fennálló

fűszer, porcellán és galanterie üzletem

egy részét szövet és divatárukkal rendeztem be, a hol is a legfinomabb posztók, férfi- és női-szőr- s gyapott-ruhakelmék, minden fajta len- és gyapott-gyolcsok, pergalinok, selyem és bársonyok, csipkék s szalagok, szóval egy a háznál, kiházásitások és haláleseteknél kellett árucikknek kaphatók.

A jószág és árakra nézt pedig:

Először is személyesen tett bevásárlásom alkalmával szerencsés valék a legelső és nagyobb gyárak és nagy kereskedőkkel összeköttetésre szert tenni, és velők szövetkezni, miért is egy az áruk jósága, finomsága és különösen az árakra nézt nem hogy a helybeli többi üzletárukkal ne versenyezhetnék, de bármelyik nagyobb város beliekké is.

Ugy a régiebb időtől fogva folytatott és dusan ellátott s jelenleg ujonnan berendezett szövet- és divat-, virág- vetemény- és gazdasági jó magvakkal is ellátott üzletemet a t. helybeli és vidéki közönség meleg pártolásába ajánlván, gyors és pontos kiszolgálásról vevőimet biztosítva, számos látogatást kérve,

vagyok hazafüti tisztelettel

HADNAGY JÓZSEF.

— Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek. —

Dr. HANDLER MÓR

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett mindennemű

titkos betegségeket;

- 1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint magömléseket

az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt;)

- 2) huygesőfolyásokat (még oly idülteteket is), nemzörészek bujakóros fekélyeit és másodrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsufításában;
- 3) huygesőszűküléseket;

- 4) friss és idült nyákfolysásokat nőknél, az ugynevezett fehérfolysást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

- 5) bőrkiütéseket;

- 6) A huygholyag betegségeit és mindennemű vizelési nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 óráól 8-ig

Lakik: Pesten, belváros, kigyóutca 2-ik szám alatt kigyó- és városházutca. sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

— Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. —

61-100